

کوماری خوارووی نه فمیریقا ، ولاتسی نالتوزی و
ئەترسی و دۆزاری ، ئەویش له ئەنjamسی
دەست تى وەردانى ئىمپریالیزم له خاک و کاروبارى
زیان و ... هەند .

کەوشەنی ئەم ولاته و دانیشتوانى : -

ئۇقیانووسى ھېنىدى دەكەمەویتە پۆزەھەلات و
باشۇرۇرۇھە ، بىابانى كلهارى ، بىابانى نامىبىا له باکور
و ئۇقیانووسى ئەتلاتىك لای پۆز ئاوا يەوهەي .
زەویەكەی پیوانەيەكى پان و بەرىنى گرتۇوه تەوه
کە - ۲۴۰ ر۲۴۰ کيلو حەترى چوار گۈشە ،
ياخود دوو نەوندەي پیوانەي فەرەنسايە . بە
پىنى سەر ئەمیرى يەكەي سالى ۱۹۷۰ ، نزىكەي
۱۹۷۰ ر۲۳۰ (۲۱۶۴۷۲۳) كە بەم شىۋەيە لای خوارووە بەش
گرابۇون

[سېپى پىتىستەكان ۷۱۶ ر۷۵۰ ، بانتو
۵۵۹ ر۵۷۰ ، ئاسيايە كان ۴۲۲ ر۶۲۰ ، كۆچ كەرو
پەناھەر و ... - تىكەلاؤ - ۵۳۳ ر۱۸ مىليون
گەس دەھىن .

ئەم ھەرىمە له بارەتى ئاو و ھەواوه دەكەمەویتە
بەر گار تى گردنى دەريا ، بەلام ئەم كار تىن گردنى
دەريايەش بە پىنى ناوجە دەگۈزى . لە لايدە كەمە دەبىنىن
بە قىرىزىلىنى سال شاخە بەرگە كانى (گایا و ناتال) ئى
داپقىشىو ، كەنارى ئۇقیانووسى ھېنىدى و
دەشەتكەن ئەنالى گەرم و شىن دارنا . ئىانى زووربەي
دانیشتوانى ئىانىتى خىلەكى يە ، چونكە داگىر كەران

ماوهى خويىشەوارى و بەرگەنەوەي پايەي زانىيارى
نەداون .

زمانى سەرەگى و نەتەوەيى دانىشتوانى ئەم ولاته
ئىنگلەزى يە ، دووھم زمانى دانىشتowan ئەفريكانى يە
بەپىنى سەر ئەمیرى يەكەي ۹۷۰ يى مىرى ئەۋى ۶۵٪ /
يى پىنى دەدوين ، تايىبەت شارى كاپ و زىباتر لە سېپى
پىستە كان . بىرۇ باوھرى ئانىيان جىاوازە ، ئايىتى سەر
بە كلىيەتى بويىرى ھۆلەندى و ئائىنى - الانجليكانىيە - و
ئائىنى - الميتودىيە - لەم ناوانەدا ھەن .

لەم ولاتهدا (۱۶) دانىشتگا ھەيە ، كە (۱۲) يان
تەرخان گراوون بە تەنبا ، بۇ خويىشەنلى سېپى پىستان
داگىر كەر .

لە سالى ۱۹۱۰ وەسالى دروست بۇونى [يەك
گرتۇھە كانى خوارووی نە فمیریقا] ولات لە چوار ناوجە
پىتىك هات ، كاپ يان - رآس الرجاء الصالح - و ناتال
نېشتمانى رەسەنلى خىلەكانى زوولو و ئۇرائىجى
سەرەبەست و ترنسفال ، گەمورەترين شارەكانى ولات
جوھانسىبرج (دەولەمەند تۈرىن خاک بە كانى ئالىتون لە^{جىهاندا}) ، كاپ و پىرتوريا و دربان .

دواي كىنانەوە و هاتنه دەرەوەي خوارووی
نە فمیریقا لە كۆمەلتى دەولەتلى - الکومتواث - سالى

یاسای رومان و هولندی سالی - ۱۸۰۶ - له گمل
همندی زیده‌بی و دسکاری کردنی له سمر بنمودنی
بریتانی - بویر - یاخود کشتیاره هولندی يه کان
سالی - ۱۶۲ - نیشته‌جنی

[سمری لوتكه هیوا] رأس الرجاء الصالح -
بوون . دوای چهند سالیک کوج و باریان تیک نلو به
وتلی له وهرگاو جن پاوهن .

داخزانه بهشی باکوری ولاط . تا سالانی نیوهی
دووهی سه‌دهدی هژدهه يش ج هیزوو دمه‌تیکی
نهوتق بهیدا نهبوو بو که شهرو هرایان له گه‌لدا
بکمن و جن و شوینیان پن لیز بکات . بگره نه‌ووان
چهند خیل و خیزانیکی - هوتنوت - که دانیشتونی
سمره‌کی ولاط بوون سمرکوت و لهناو بردن . به‌لام
نه‌میان تا سمر نه‌خوارد . چونکه چهند خیل‌تکی
به‌هیز و ریتک و پیکی يه‌کگرتوي - بانتو - یان لئ بهیدا
بوون که نه‌وانیش له دمور و بعری پووباری - جریت
فیش - به دوای له وهرگا و خاکی به‌یتی کشت و گالی
دا نه‌گیران بز دریزی همشتا سال کوشتن و کوشتر و
تالانی و مال ویرانی يه‌کتری له بهینیان دا دروست
بوو تا سووبای ناپلیون و هیزی دهربایی نینگلیزی
سمری لوتكه هیوا یان له هولندی يه کان ساندوو

- ۱۹۶۱ - و بوونی به کوماریکی سمر به‌خو، سمرؤکی
دهولدت ، ده‌سلاطی را په‌راندن ته‌نیا به ره‌مز و ووته
کارو باری ولاستان دایه دهست . ، بتویه ده‌لیتین ره‌مزی
چونکه بی پرس و ته‌گبیر له گه‌لا کردنی سمرؤکی
وه‌زیران و نه‌نجومه‌نیا به‌ردتکی بتو ناخرتیته سمر
به‌ردتکی تر !! . نه‌وان له لاینه لیزنه‌یه‌کسی
هله‌لیزاردنه‌وه که له‌نندامانی په‌رلهمان پیک دین بتو
ماوهی - ۷ سال - هله‌لیان ده‌بزیرن .

نه‌نندامانی په‌رلهمان بش کارو باری ده‌سلاطی
یاسادانان یان گر توتنه نه‌ستو که پیک دیت له کومه‌له‌ی
نیشتمانی و نه‌نجومه‌نی پیران . هله‌لیزاردنه تاکه‌کانی
که ژماره‌یان - ۱۵۶ - که‌سن و بتو پیتچ سال
فهرمانیان به‌ریز ده‌کمن له لاینه کومه‌لئن له ده‌نگ
دهران که هه‌موویان سبی پیستن له خوارووی
نه‌فریقا و (نامیبیا) هله‌لده‌بزیرن .

نامیبیا زه‌وت کراوو و داگیر کراوهی نه‌لمانیا ببو ، بعر
له داگیر کردنی له لاینه سوپای خوارووی نه‌فریقاوه
سالی - ۱۹۱۵ - . له گمل نه‌و هه‌موو داه‌اکاری و
ناره‌زايانه‌ی کومه‌له‌ی ولاته يه‌کگرتوه کان دایسان ،
به‌لام هیچ سوودتکی نه‌بوو و تا نه‌مرؤش همر له ژیر
رگیفی حوكمی داگیر که‌ری دایه . یاسای گشتی ولاط

ناماده‌گردنسی
حسن محمود رسول

پاشه ماده‌یه کنی کورت کردیانه داگیر کراوهی نینگلیز و حکومه‌تیکی تایمیت به خویانیان دروست کرد . لمو یوزده و لات کرا بهو چوار ناوچه‌یمه که باسماں لیوه کرد . دوزینه‌وهی کانه نالتونه کانسی ناوچه‌ی جوهانسبرگ سالی ۱۸۸۶ لاتیک هردادو بالی مهترسی و نالزوی دزواری کیشا به سر زیانی خله‌کی نهی دا ، باری نابوری و کومه‌ایه‌تیک چوو ، و بوروه هتی پودانی شیری گهوره‌ی (۱۸۹۶-۱۹۰۲) ای بهینی بویر و نینگلیز و سرکه‌وتیک نینگلیز تیای دا و پیک هیتانی خوارووی نه فعریقای به کگرتو سالی ۱۹۱۰ .

جیاواز کردنی ره‌گهزايه‌تیکی زهف : -
تیشورتیکی لاھوتی بهد که‌لای زوربه‌ی نه فریکان - به کان هدیه ، که گوایه خوا له سر رهش پیسته کانی نووسیوه [که دار ببرنه و ناو هه‌لیجن] نهم ووتیه له باری رامیاری یسه‌وه دوو سیمای ناشکرای پیته دیاره : یه کم بیکسی سرکه‌وتی ره‌گهزايه‌تی - Apartheid - رهش کان مانی ده‌نگدان و خونیشان دان و مافی کارکردن له بازرگانی یهت دا نیانه به هیچ کلوجن ، وه بیان نی به که‌نیش و کارو بارو کاسبی سمر به خوبکن ، وه له کارو کرداری نیداری (کرداری خوکرد) و کاری هونمری نه توانن بچنه یه کیتی یه کانیانه وه به مهرجی پهیمان بیهستن بژ رازی بونیان به جیاکاری ره‌گهزايه‌تی ته‌واو .

پیست رهش کان که دانشتوانی نسلی نه
خاک و لاتن بین بهشنه له چوونیان بژ زوربه‌ی شویته گشتی به کان وهک (سینما ، چایخانه و شانز و گرمائ و نوتیل و باخجه گشتی به کان و ۰۰۰) وه بیان نی به که‌سورد له زوربه‌ی پیویسته کانی یوزانه‌ی زیانی هردم بکن ، بژ نمونه نو تومویتل چیه کانی گواستنه وه شهمنده‌فر و پاپوره کانی گواستنه وه ، نو تومبیلسی نیسعاف ، تاکسی هات و چو ۰۰۰ و هند) .

سالی ۱۹۷۳ نرخی ۹۷۹۳۹۶ کیلو گرام نالتونی دهر هیتراو له لایه نسبی پیستی داگیر کمر له ناوچه کانی ترسقال و نورانع به تهناها ۷۷ بزی بهره‌منی نالتونی دهر هیتراوی جیهان بوروه ، نه لمامسی پرووت هر لمو ساله‌دا ۷۵۴۴۳۰۰ قیاط بوروه نه مانه جگه له کانه به نرخه کانی بورانیوم و خله‌لوزی به ردود فوسفات و نوحاس .

